

§ 233

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Maria Ohisalon toivomusponnosta koskien nuorten läsnäolo- ja puheoikeutta lautakuntien kokouksissa

HEL 2018-005170 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää kannatettavana asiana sitä, että kaikissa lautakunnissa kokeillaan nuorten läsnäolo- ja puheoikeutta kevään 2019 ajan. Lautakunta näkee tärkeänä, että opetussuunnitelmien mukaisesti kannustetaan ja tuetaan nuorten osallisuutta demokraattisissa päätöksenteon prosesseissa. Kasvatuksessa ja koulutuksessa tuetaan nuorten kuulemista tasa-arvoisesti ja kunnioitetaan nuorten oikeutta vapaasti ilmaista omat näkemyksensä kaikissa itseään koskevissa asioissa. Nuorisolain mukaan nuorten on voitava osallistua paikallista ja alueellista nuorisotyötä ja -politiikkaa koskevien asioiden käsittelyyn. Lisäksi nuoria on kuultava heitä koskevissa asioissa. Opetuksessa painotetaan ihmisoikeuksia toteuttavaa demokraattista toimintakulttuuria, joka luo perustan oppilaan kasvulle aktiiviseksi, aloitteelliseksi, yhteistyökykyiseksi ja osallistuvaksi kansalaiseksi. Nuoret opiskelevat jo kouluissaan vaikuttamisen toimintatapoja. Kasvatus- ja koulutuslautakunta haluaa edistää nuorten yhteisöllistä toimintaa ja osallisuutta laajemmassa mittakaavassa.

Nuorten oppilas- ja opiskelijakuntien hallitukset ja muut osallisuusryhmät toimivat yhteistyössä koko koulun tai oppilaitoksen henkilöstön, huoltajien ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Oppilaskunnat ja nuorisoneuvoston edustajat osallistuvat kaupungin nuorten vaikuttamisjärjestelmän Ruuti-toimintaan ja toteuttavat Ruutirahan käytöstä omissa kouluissaan tai oppilaitoksissaan. Opetussuunnitelmissa todetaan, että yhteistyö eri hallinnonalojen, järjestöjen, yritysten ja muiden toimijoiden kanssa antaa oppilaille mahdollisuuden koulun ulkopuolella tapahtuvan vaikuttamistoiminnan harjoitteluun ja syventää käsityksiä yhteiskunnasta ja kansalaisyhteiskunnassa toimimisesta.

Helsinkiläisissä peruskouluissa, lukioissa ja ammatillisessa koulutuksessa edistetään alueellista, kulttuurista ja sosiaalista yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa. Yhteisön jäsenet tulevat kohdatuiksi ja kohdelluiksi samanarvoisina. Yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon periaatteiden mukaisesti nuorten edustajia on hyvä olla useampi jokaista lautakuntaa kohden ja monipuolisesti niin, että ketään ei syrjitä iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toi-

minnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Nuorille tulee tarjota lautakuntatyöskentelyä varten riittävästi perehdytystä sekä heidän tarvitsemaansa apua ja tukea.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta haluaa edistää kaikkien nuorten yhteiskunnallista osallisuutta ja luoda heille monipuolisia mahdollisuuksia osallistua kaupunkinsa päätöksentekoon ja toimintatapojen kehittämiseen. Nuoria tulee rohkaista ilmaisemaan mielipiteensä, osallistumaan yhteisistä asioista päättämiseen sekä toimimaan vastuullisesti yhteisöissä ja yhteiskunnassa. Helsingin nuorisoneuvosto on kuntalain 26 §:n mukainen nuorten virallinen vaikuttajaryhmä. Nuorisoneuvosto tulee myös ottaa mukaan lasten ja nuorten osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen kunnassa myöntämällä heille läsnäolo- ja puheoikeus lautakunnissa.

Kaupungin johtoryhmä teki päätöksen 24.9.2018 käynnistää kevätkauden 2019 kestävä nuorten läsnäoloa ja puheoikeutta koskeva kokeilu. Kokeilu toteutetaan kaikissa lautakunnissa, joissa kokeillaan eri menetelmiä, jotta saadaan erilaisia kokemuksia ja voidaan tehdä oikeaa arviointia. Kokeilu on arvioitava eri näkökulmista, ottaen huomioon nuorten, viranhaltijoiden sekä luottamushenkilöiden kokemukset. Kokeilun aikana tulee huolehtia siitä, ettei työskentely aiheuta haittaa nuorten koulunkäynnille tai opiskelulle. Kokeilun suunnittelu sekä arviointi tulee tehdä yhteistyössä nuorisoneuvoston kanssa, niin että nuoret pääsevät aidosti vaikuttamaan heille tärkeän asian kehittämistyöhön. Osallisuus ja demokraattinen toiminta luovat perustaa nuorten kasville aktiiviseen kansalaisuuteen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa, että kevään 2019 kokeilujakson arvioinnin perusteella päätetään kaupunkitasolla nuorten läsnäolosta ja puheoikeudesta lautakunnan kokouksissa.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Ilona Taimela, opetuskonsultti, puhelin: 310 21878
ilona.taimela(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

30.10.2018

Kaupunginkanslia on pyytänyt 16.11.2018 mennessä kasvatus- ja koulutuslautakuntalausuntoa kaupunginvaltuutettu Maria Ohisalon toivomusponnosta, jossa edellytetään, että selvittämään keinoja, joilla nuorten edustajat pääsevät lakisääteisten nuorisovaltuustojen (muissa kunnissa) tavoin olemaan läsnä kaupunginvaltuuston ja lautakuntien kokouksissa, ja kuinka heillä olisi myös mahdollisuus rajattuun määrään puheenvuoroja valtuuston kokouksissa ja lautakunnissa.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Ilona Taimela, opetuskonsultti, puhelin: 310 21878
ilona.tikka(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 51300
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kasvatusjakoulutus@hel.fi

Käyntiosoite

Töysänkatu 2 D
Helsinki 51
www.hel.fi/kasvatusjakoulutus

Puhelin

+358 9 310 8600

Faksi

+358 9 86390

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI2922661800003009

Alv.nro

FI02012566